

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č. j. 501/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2011, č. j. 8 A 67/2010 - 55,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení usnesení Městského soudu v Praze, jímž bylo zastaveno řízení o jeho žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 3. 2010, č. j. 501/10. Tímto rozhodnutím žalovaná žalobci zrušila určení zástupce pro účely řízení o ústavní stížnosti vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 177/10 z důvodu narušení nezbytné důvěry mezi advokátem a klientem a neposkytnutí součinnosti žadatele nutné k poskytnutí právní služby.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu a městský soud jej dne 22. 4. 2010 vyzval k uhrazení soudního poplatku. Na tuto výzvu žalobce reagoval žádostí o osvobození od soudních poplatků, přičemž vyplnil pouze potvrzení (vzor 060 o. s. ř.) o osobních a výdělkových poměrech. Své tvrzení o pobírání státní podpory žalobce nedoložil listinami. Městský soud tedy dne 1. 6. 2010 jeho žádost o osvobození od soudních poplatků zamítl s tím, že nedoložil tvrzení o tom, že nemá dostatečné prostředky k zaplacení soudního poplatku a nesplnil tak podmínku stanovenou v § 36 odst. 3 zákona

č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), pro osvobození od soudního poplatku. Městský soud ve svém usnesení zohlednil i počet sporů vedených žalobcem u městského soudu (40, z čehož tři se týkají přezkumu rozhodnutí o určení advokáta) a uvedl, že pouhé množství sporů nezakládá závěr o šikanózní povaze žalob, nicméně pokud je množství sporů spojeno s žádostí o osvobození od soudních poplatků, je podle městského soudu třeba posoudit povahu těchto sporů a způsob uplatnění nároků žalobce.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 9. 2. 2011, č. j. 6 Ads 124/2010 - 35. Nejvyšší správní soud zde dospěl k závěru, že za situace, kdy žalobce neposkytoval určenému advokátovi součinnost, znemožňoval odstranit vady ústavní stížnosti (a to i dle názoru Ústavního soudu), přičemž řízení o předmětné ústavní stížnosti již navíc bylo skončeno, nepředstavuje podání žaloby ve správním soudnictví prostředek řešení takové situace. Žádost o osvobození od soudních poplatků pro takové řízení bylo tedy podle zdejšího soudu možno považovat za jdoucí proti smyslu osvobození od soudních poplatků.

[4] V navazujícím řízení městský soud žalobci opětovně dne 12. 5. 2011 zaslal výzvu k uhrazení soudního poplatku za žalobu, na kterou žalobce reagoval novou žádostí o osvobození od soudního poplatku ze dne 6. 6. 2011. Městský soud pak řízení o žalobě v záhlaví označeným usnesením ze dne 21. 6. 2011 zastavil.

[5] Právě proti posledně uvedenému usnesení brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) v pořadí druhou kasační stížností. Stěžovatel zde napadá především postup městského soudu, který, aniž by rozhodl o jeho nové žádosti o osvobození od soudních poplatků ze dne 6. 6. 2011, vydal rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatel v této souvislosti poukazuje na to, že byl v usnesení ze dne 12. 5. 2011 (poslední výzva k uhrazení soudního poplatku) o možnosti požádat o osvobození od soudního poplatku poučen a že tak městský soud měl k jeho žádosti přihlížet.

[6] Po podání kasační stížnosti městský soud (podle § 108 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“, ve znění do 31. 12. 2011) činil přípravné úkony v řízení, v jejichž rámci vyzval stěžovatele usnesením ze dne 27. 7. 2011, č. j. 8 A 67/2010 - 60, k předložení plné moci udělené advokátu k zastupování v řízení o kasační stížnosti a zaslání dalšího vyhotovení kasační stížnosti. Tato písemnost byla stěžovateli zasílána na adresu poste restante, Č. B., dne 22. 8. 2011, dne 24. 8. 2011 byla podle záznamu na obálce vrácena zpět soudu (z důvodu, že „ji nebylo možné vložit do schránky“) a dne 26. 8. 2011 byla doručena zpět Městskému soudu v Praze. Stěžovatel pak dne 21. 9. 2011 doručil soudu přípis, v němž namítá, že se s touto písemností (usnesením ze dne 27. 7. 2011, č. j. 8 A 67/2010 - 60) nemohl seznámit, neboť přestože měla být připravena k vyzvednutí po dobu deseti dnů, byla již druhý nebo třetí den od příchodu na poštu vrácena soudu. Stěžovatel se tak domáhal prohlášení neúčinnosti doručení této písemnosti. V dalším podání ze dne 20. 10. 2011 se stěžovatel vyjádřil v tom smyslu, že městský soud již nebude vydávat rozhodnutí o námitce neúčinnosti doručení a namísto toho předmětnou písemnost znovu zašle.

[7] Poté, co Nejvyšší správní soud zhodnotil, že kasační stížnost splňuje všechny formální požadavky na ni kladené, přistoupil k jejímu věcnému posouzení a dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] V posuzované věci jde o to, zda městský soud postupoval správně, pokud nerozhodl o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků ze dne 6. 6. 2011 a řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku zastavil. Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že stěžovatel byl k zaplacení poplatku za žalobu v průběhu řízení před městským soudem vyzván celkem třikrát – 1) ihned po podání žaloby usnesením ze dne 22. 4. 2010, č. j. 8 A 67/2010 - 5, 2) poté, co mu na základě jeho první žádosti nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, a to usnesením ze dne 6. 8. 2010, č. j. 8 A 67/2010 - 17, a konečně 3) poté, co Nejvyšší správní soud zamítl jeho kasační stížnost proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, a to usnesením ze dne 12. 5. 2011, č. j. 8 A 67/2010 - 48. Stěžovateli je třeba přisvědčit v tom, že v každém z těchto usnesení je obsaženo poučení o možnosti požádat si o osvobození od soudních poplatků, jedná se však o standardní obsah takového rozhodnutí, prostřednictvím kterého soud naplňuje svou poučovací povinnost vůči účastníkovi řízení. Tato poučovací povinnost má svůj význam, neboť majetkové poměry účastníka řízení se v jeho průběhu mohou měnit, nenastává zde tedy překážka věci rozsouzené a je přípustné o osvobození od soudních poplatků požádat opětovně, i přesto, že předchozí žádost byla zamítnuta. Stěžovatel nicméně jednak ve své další žádosti neuvedl, v čem by se jeho poměry oproti předchozí žádosti změnily, a dále je třeba zdůraznit, že jeho žádost o osvobození od soudních poplatků byla zamítnuta nikoli s odkazem na jeho majetkové poměry, ale na to, že jeho návrh zjevně nemůže být úspěšný. Pokud tedy městský soud v posuzované věci k návrhu stěžovatele ze dne 6. 6. 2012 již nepřihlédl a rozhodl o zastavení řízení, nijak tím do jeho ústavně zaručeného práva na přístup k soudu nezasáhl.

[9] Vzhledem k tomu, že výzva městského soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 8 A 67/2010 - 60, neměla být stěžovateli vůbec zaslána, neboť dle konstantní judikatury zdejšího soudu se zastoupení v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků nevyžaduje (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 3. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77), přistoupil Nejvyšší správní soud k rozhodnutí ve věci, aniž by soudní spis postoupil městskému soudu k vyřízení stěžovatelovy námitky neúčinnosti doručení uvedené písemnosti. Zdejší soud tak postupoval také s ohledem na to, že se stěžovatel ve svém podání ze dne 20. 10. 2011 fakticky vyjádřil v tom smyslu, že na své námitce neúčinnosti doručení netrvá, neboť stejný účel splní to, pokud mu bude písemnost znovu zaslána.

[10] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost neshledal důvodnou a podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. ji zamítl.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl zdejší soud podle § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto mu právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nenáleží. Žalovaná, jako procesně úspěšný účastník řízení, netvrdí (a ani ze spisového materiálu nijak nevyplývá), že by jí v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. května 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu